

## Door de tijd heen

---

De volgende gebeurtenissen, waarbij broers een rol hebben gespeeld, staan in willekeurige volgorde:

- 1 De vijf gebroeders Butler vochten allen onder leiding van George Washington.
- 2 Door het verzamelen publiceren van sprookjes en volksverhalen droegen Jacob en Wilhelm Grimm bij aan de verspreiding van de Romantiek in Duitsland.
- 3 Gwijde en Rudolf de Nesle sneuvelden tijdens de Guldensporenslag nadat ze van hun paarden waren getrokken.
- 4 Johan en Cornelis de Witt werden vermoord omdat zij vonden dat er geen stadhouder mocht worden gekozen.
- 5 Lodewijk en Hendrik van Nassau, broers van Willem van Oranje, sneuvelden tijdens de Slag op de Mookerheide tegen het Spaanse leger.
- 6 Simon en Adriaan Borluut kwamen samen met andere Gentse patriciërs in opstand tegen de belastingpolitiek van Karel V.

- 2p **12** Zet deze gebeurtenissen in de juiste chronologische volgorde, van vroeger naar later. Noteer alleen de nummers.

## Vroegmoderne tijd

---

In de Franse kolonie Saint-Domingue (het huidige Haïti) brak in 1791 een opstand uit onder de slaafgemaakten. Na jaren van strijd riep Jean-Jacques Dessalines, een van de leiders van de opstand, in 1804 de onafhankelijkheid uit. Hij besloot de Verenigde Staten te vragen om een bondgenootschap, maar die besloten zijn verzoek af te wijzen.

- 3p **13** Licht beide besluiten toe door:
- te beredeneren waarom Dessalines verwachtte dat zijn verzoek door de regering van de Verenigde Staten zou worden ingewilligd, en
  - een binnenlands politiek argument te noemen dat de reden was voor de Verenigde Staten om het verzoek van Dessalines af te wijzen.

*Gebruik bron 6.*

In 1795 krijgt Holland een nieuw revolutionair bestuur.

- 2p **14** Leg uit welk verlicht idee tot uitvoer wordt gebracht met dit plakkaat.

## Moderne tijd

---

Na 1815 werd het verbod op het dragen van een livrei (zie bron 6) weer opgeheven in Nederland.

- 1p **15** Geef aan dat het opheffen van het verbod op het dragen van een livrei paste bij de politieke situatie in Europa direct na 1815.